

نرسی قربان، کارشناس انرژی در حوزه گاز در گفت‌وگو با «ایران»:

فقط مردم مقصر نیستند

چهره خشن ناترازی، زمستان امسال با کمبود گاز و قطع برق خود را نشان داد. آن هم برای کشوری مانند ایران که بزرگترین میدان گازی جهان را در اختیار دارد. ناترازی که نشأت گرفته از دلایل مختلفی همچون، واقعی نبودن قیمت گاز، مصرف بالا، نبود تکنولوژی، سیاست خارجی ضعیف و... است. در واقع بررسی‌ها نشان می‌دهد یکی از دلایل ناترازی گاز در کشور قیمت بسیار پایین آن است که همین امر منجر به افزایش مصرف توسط مشترکان شده است. از سوی دیگر با توجه به اینکه دولت‌ها برای رفاه بیشتر روستاییان اقدام به گارسانی به مناطق روستایی کرده‌اند همین امر نیز میزان مصرف گاز را دستخوش افزایش کرده است. علاوه بر آن این اقدام موجب شده نرخ زمین در این مناطق افزایش یافته و زمین‌های کشاورزی به ویلا تبدیل شوند و زندگی روستایی نیز از بین برود. در حالی که براساس استراتژی انرژی یا برق و یا گاز در جهان در اختیار روستاها قرار داده می‌شود.

یکی دیگر از مشکلات ما در تولید گاز به علت نبود فناوری در این حوزه است که این یکی موجب شده تا در میدان‌های گازی ایران مشکل فشار افزایی نیز ایجاد شود. نبود فناوری برای جمع‌آوری گازهای همراه نیز از سال‌ها پیش وجود داشته و سوزاندن گاز در مشعل‌های جای‌گذاری شده در عسلویه صحنه‌های غم‌انگیزی را رقم زده است. از همین رو برخی از فازهای پارس جنوبی همچون فاز سیزدهم آن نیز پس از سال‌ها همچنان ناتمام مانده است. همچنین یکی از بخش‌هایی که مصرف بالایی در گاز دارد صنایع هستند. زیرا گاز با قیمت یارانه‌ای و ارزان در اختیار فعالان این بخش‌ها همچون کارخانه‌های پتروشیمی، سیمان و... قرار می‌گیرد و آنها محصولاتی با قیمت تمام شده پایین تولید و روانه بازار می‌کنند. در همین راستا گفت‌وگویی با نرسی قربان، کارشناس حوزه گاز داشتیم.

از سوی دیگر این حوزه در ایران با سایر کشورهای جهان متفاوت می‌باشد؛ زیرا این صنعت همه ساله در حال افت کردن است که برای جبران آن باید سرمایه‌گذاری صورت گیرد تا از فناوری روز دنیا بهره ببریم. اما متأسفانه به علت شرایط حاکم در کشور امکان جذب سرمایه و استفاده از تکنولوژی‌های به روز به منظور افزایش تولید وجود ندارد.

حمل و نقل در آن سرمایه‌گذاری کرده و این اقدامات را به صورت بهینه انجام دهند تا در مقابل هزینه‌ای که می‌کنند بهترین نتیجه و سود را کسب کنند. در حال حاضر حوزه نفت و گاز نیازمند ۲۰۰ میلیارد دلار سرمایه است تا تولید خود را افزایش دهد. یکی از موضوعات مهم در خصوص انرژی گاز مصرف بالای آن توسط مشترکان است که علت آن رشد جعیت کشور است.

به نظر شما ناترازی گاز چگونه شکل گرفته و راهکار خروج از آن چیست؟
با توجه به ذخایر عظیم گازی که در کشور وجود دارد تنها اقدامی که باید صورت گیرد سرمایه‌گذاری در این حوزه است. در واقع هر کشوری که تمایل دارد انرژی خود را حفظ کند باید در آن حوزه سرمایه‌گذاری‌های قابل توجهی انجام دهد. فعالان این بخش می‌توانند به منظور تولید، پایش و

۴ برای کاهش مصرف مشترکان چه باید کرد؟

در خصوص بالا بودن مصرف گاز باید بگوییم این امر تنها به علت مصرف بالای مشترکان نیست و ما نمی‌توانیم مقصر آن را مردم بدانیم. بلکه علت اصلی این امر سیاست‌گذاری‌های اشتباه در این حوزه است. به طوری که دولت‌ها با اجرای طرح‌های مختلف اقدام به گازرسانی به روستاها کردند که همین امر موجب شد میزان قابل توجهی نشستی گاز و هدر رفت داشته باشیم. از سوی دیگر با توجه قیمت پائینی که این محصول در کشور ما دارد فرهنگسازی لازم به منظور مصرف بهینه انرژی صورت نگرفته است. به طوری که در فصول سرد زمانی که محیط گرم می‌شود بجای خاموش کردن سیستم گرمایشی پنجره را باز می‌کنند.

۴ در زمان برداشت گاز، گازهای همراهی ایجاد می‌شود که ما در کشور آنها را می‌سوزانیم تا خطر انفجار را از بین ببریم. چرا چندین سال است که جمع‌آوری این گازها برای ایران - برخلاف کشوری مانند قطر - مقرون به صرفه نیست و مجبور به سوزاندن آنها هستیم؟ آن هم در شرایطی که تا این حد با مشکل ناترازی تولید و مصرف گاز روبه‌رو هستیم؟

اگر سرمایه‌گذاری لازم برای ورود فناوری در کشور صورت گیرد ما می‌توانیم این گازها را جمع‌آوری کرده و در مدار مصرف قرار دهیم. در حال حاضر این گازها که حجم آنها حدوداً ۱۰ تا ۱۲ میلیارد متر مکعب است سوزانده می‌شود. تاکنون نیز با وجود اینکه با شرکت‌های چینی توافق‌هایی صورت گرفته اما هنوز نتوانسته‌ایم از فناوری روز دنیا بهره ببریم. به طوری که با وجود گذشت مدت‌ها هنوز نتوانسته‌ایم افت فزاینده‌ای پارس جنوبی را گرفته و فشار این گازها را کنترل کنیم. در حال حاضر فعالان این حوزه تلاش می‌کنند با یک مکانیزم دیگر این کار را انجام دهند که همین امر کشور را ۵ سال عقب می‌اندازد. ♦

در خصوص بالا بودن مصرف گاز باید بگوییم این امر تنها به علت مصرف بالای مشترکان نیست و ما نمی‌توانیم مقصر آن را مردم بدانیم. بلکه علت اصلی این امر سیاست‌گذاری‌های اشتباه در این حوزه است